Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2025 (Diwygiadau Canlyniadol) (Cymru) 2026

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Adran Iechyd, Gofal Cymdeithasol a'r Blynyddoedd Cynnar ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2025 (Diwygiadau Canlyniadol) (Cymru) 2026.

Dawn Bowden AS
Y Gweinidog Plant a Gofal Cymdeithasol
3 Mawrth 2026

RHAN 1

1. Disgrifiad

1.1 Mae Rheoliadau Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2025 (Diwygiadau Canlyniadol) (Cymru) 2026 (‘y Rheoliadau’) yn diwygio Deddf Gofal 2014 (‘y Ddeddf Gofal’) a Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (‘Deddf 2016’), o ganlyniad i ddiwygiadau a wnaed gan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2025 (‘Deddf 2025’).

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

2.1 Dim.

3. Y cefndir deddfwriaethol

3.1 Gan fod y diwygiadau canlyniadol a wneir gan y Rheoliadau hyn yn diwygio deddfwriaeth sylfaenol, mae'r pwerau sydd i'w defnyddio i'w gwneud yn ddarostyngedig i broses gymeradwyo'r Senedd.

3.2 Os cânt eu pasio gan y Senedd, bydd y Rheoliadau hyn yn cael eu gwneud gan Weinidogion Cymru o dan bwerau a roddir gan adran 28 o Ddeddf 2025.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

4.1 Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud diwygiadau i'r Ddeddf Gofal a Deddf 2016, o ganlyniad i ddiwygiadau a wnaed gan Ddeddf 2025.

4.2 Mae rheoliad 2 yn diwygio croesgyfeiriadau at ddarpariaethau penodol yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 sydd wedi'u cynnwys yn y Ddeddf Gofal ac sydd wedi newid yn dilyn y diwygiadau a wnaed gan Ddeddf 2025. Darpariaethau yw'r rhain sy'n ymwneud â “taliadau uniongyrchol” a wneir tuag at y gost o ddiwallu anghenion person am ofal a chymorth neu tuag at y gost o ddiwallu angen person am “after-care” o dan adran 117 o Ddeddf Iechyd Meddwl 1983.

4.3 Mae rheoliad 3 yn diwygio adran 47(d) o Ddeddf 2016 i adlewyrchu diwygiadau a wnaed i adran 32 o'r Ddeddf honno gan adran 17(2) o Ddeddf 2025. Mae'r diwygiadau i adran 32 o Ddeddf 2016 yn ymwneud â phŵer Gweinidogion Cymru – yn ymarferol, Arolygiaeth Gofal Cymru, sy'n gweithredu ar eu rhan – i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth gael ei darparu at ddibenion eu swyddogaethau rheoleiddiol. Mae adran 47 o Ddeddf 2016 yn ei gwneud yn drosedd i berson wneud datganiad anwir wrth ddarparu gwybodaeth i'r rheoleiddiwr o dan nifer o amgylchiadau, a

diben y diwygiad i adran 47(d) yw diwygio'r croesgyfeiriad at y rhan berthnasol o adran 32.

5. Ymgynghori

5.1 Ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad ffurfiol ar y diwygiadau a wneir gan y Rheoliadau hyn, gan eu bod yn gwbl dechnegol eu natur ac nad ydynt yn newid y polisi, yn creu dyletswyddau newydd nac yn newid prosesau presennol. Ymgynghorwyd ar y cynigion deddfwriaethol ar gyfer Deddf 2025 yn 2022. Gan fod y Rheoliadau diwygio hyn yn gwneud mân newidiadau technegol yn unig ac nad ydynt yn newid y polisi nac yn cyflwyno unrhyw ofynion newydd, ystyriwyd nad oedd angen unrhyw ymgynghoriad pellach.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

6.1 Mae Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol wedi'i ystyried mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn sy'n dechnegol eu natur ac sy'n diweddaru croesgyfeiriadau o fewn deddfwriaeth yn unig.

6.2 Gan nad yw'r diwygiadau hyn yn newid y polisi, yn creu dyletswyddau newydd, nac yn newid prosesau presennol, nid oes unrhyw gostau na manteision amlwg yn deillio o'u gweithredu. Felly, nid ystyriwyd bod angen cynnal Asesiad Effaith Rheoleiddiol llawn.